

SEKCJA LITURGICZNEJ SŁUŻBY OŁTARZA I BIELI PROCESYJNEJ
DIECEZJI DROHICZYŃSKIEJ

SCENARIUSZE

spotkań formacyjnych
dla ministrantów
na Wielki Post

SEKCJA LITURGICZNEJ SŁUŻBY OŁTARZA I BIELI PROCESYJNEJ
DIECEZJI DROHICZYŃSKIEJ

**SCENARIUSZE SPOTKAŃ FORMACYJNYCH
DLA MINISTRANTÓW NA WIELKI POST**

Opracowanie:
ks. Marcin Szymanik

2012

Kilka słów na początek...

„Służcie sobie nawzajem tym darem, jaki każdy z was otrzymał” (1 P 4, 10)

Powyższy fragment zaczerpnięty z Pisma św. ukazuje ideę w oparciu o którą powinna być budowana formacja członków służby liturgicznej. Każdy człowiek posiada jakieś talenty, zdolności, czy też mówiąc ogólnie jakieś charyzmaty. Jednym z zadań osób odpowiedzialnych za proces formacji, głównie młodego pokolenia ludzi, jest umiejętne ukierunkowanie tych talentów na dobro całej wspólnoty Kościoła. Odnajdując się w jej ramach młody człowiek ma szansę doświadczyć Boga, z którym może wejść w zażyłą relację osobową. By tak się jednak stało, potrzebna jest praca duszpasterska z ministrantami.

Wychodząc naprzeciw zbliżającym się wydarzeniom wielkopostnym i paschalnym powstał zbiór kilku scenariuszy spotkań formacyjnych dla ministrantów. Są one propozycją składaną na ręce opiekunów poszczególnych grup ministranckich. Z założenia scenariusze zawierają ogólne i najistotniejsze treści, pozostawiając dowolność ich zastosowania i rozbudowania, uwzględniając specyfikę i tradycje każdej z parafii.

Scenariusze zostały zbudowane na następującym schemacie:

- MODLITWA NA ROZPOCZĘCIE SPOTKANIA;

- PODSUMUJMY!

Wiadomo, że najlepszym sposobem uczenia się jest powtarzanie. W tym punkcie warto przez chwilę zastanowić się czy założenia i wyznaczone cele z poprzedniego spotkania zostały zrealizowane. Jednocześnie warto zwrócić uwagę na elementy, które należy jeszcze utrwalić.

- POZNAJEMY!

Jest to zasadnicza część spotkania. Jak sama nazwa mówi, ministranci uczą się nowych treści liturgicznych. W niektórych scenariuszach zostały wskazane środki dydaktyczne, które mogą uatrakcyjnić spotkanie. Mile widziana jest także własna inwencja twórcza opiekuna.

- UTRWALAMY!

Ten punkt ma największe zastosowanie, gdy ministranci uczą się określonych zachowań, gestów czy postaw liturgicznych. Wszystko należy dobrze utrwalić nie pozostawiając miejsca na ewentualne niejasności.

- INTEGRACJA!

W czasie spotkania dobrze uwzględnić jakieś metody integracji (gra, film, celebrowanie itp.). Ze względu na specyfikę okresu wielkopostnego nie w każdym scenariuszu ten punkt się znajdzie.

- MODLITWA NA ZAKOŃCZENIE SPOTKANIA.

Starając się w jak najlepszy sposób przedstawić treści, osoba odpowiedzialna za poprowadzenie spotkania znajdzie kilka wiadomości w punkcie *Dla prowadzącego* oraz *Należy przygotować*. Na końcu można znaleźć *Dodatki*, które jak sama nazwa mówi, są uzupełnieniem scenariuszy i przygotowania do poszczególnych liturgii. Spotkania związane z Triduum Sacrum mają charakter praktyczny i zawierają jedynie materiały, które można użyć w czasie celebrowania liturgicznych.

Skróty, które zostały użyte:

MR – Mszał Rzymski dla diecezji polskich. Wydanie I. Poznań 1986.

OWMR – Ogólne Wprowadzenie do Mszału Rzymskiego. Poznań 2006.

SPOTKANIE PIERWSZE

PROPONOWANY CZAS SPOTKANIA: przed Środą Popielcową

DLA PROWADZĄCEGO:

- Spotkanie może być przeprowadzone w salce. W czasie tego spotkania ministranci przypominają sobie podstawowe wiadomości związane z okresem Wielkiego Postu. Zdają sobie sprawę, że zapewne będą one także przypominane w ramach katechez szkolnych, dlatego przekazywane wiadomości będą miały charakter bardziej liturgiczny. Celem tego spotkania jest uzmysłowienie ministrantom, że poprzez misteria wielkopostne oraz liturgię mogą pogłębić swoją wiarę i przybliżyć się do Boga.

DODATKI DO TEGO SPOTKANIA TO:

Dodatek I/1, Dodatek I/2

NALEŻY PRZYGOTOWAĆ:

- Kartki A6 (tyle ilu jest ministrantów), długopisy, koperta, nożyczki, klej.

1. MODLITWA

2. SPRAWDZENIE LISTY OBECNOŚCI

(patrz: Dodatek I/1)

3. POZNAJEMY!

Wiadomości dla prowadzącego

- Spotkanie opierać się będzie na planszy (patrz: Dodatek I/2), którą później można powiesić na tablicy LSO w zakrystii, by przypominała ministrantom o najważniejszych zagadnieniach związanych z czasem wielkopostnym.
- W Środę Popielcową odbywa się obrzęd posypania głów popiołem. Zwyczaj ten dokonywany na znak żałoby i pokuty, znany jest w wielu kulturach i tradycjach, m.in. w starożytnym Egipcie, u Arabów i w Grecji. W liturgii pojawił się on w VIII w. W 1091 r. papież Urban II wprowadził ten zwyczaj jako obowiązujący w całym Kościele. W tym też czasie ustalono, że popiół do posypywania głów wiernych ma pochodzić z palm poświęconych w Niedzielę Palmową poprzedniego roku.
- W Środę Popielcową - zgodnie z kanonami 1251-1252 Kodeksu Prawa Kanonicznego - obowiązuje wstrzemięźliwość od pokarmów mięsnych i post ścisły (trzy posiłki w ciągu dnia, w tym tylko jeden - do syta):
 - Wstrzemięźliwość obowiązuje wszystkich powyżej 14. roku życia,
 - Post ścisły dotyczy osób w wieku 18 - 60 lat.

- Wielki Post w historii Kościoła był czasem przygotowania kandydatów do przyjęcia sakramentu chrztu świętego, który powinien być udzielany w czasie Wigilii Paschalnej.
- W okresie Wielkiego Postu zabroniony jest udział w zabawach.

Co to jest Wielki Post?

- Jest to czas czterdziestodniowego przygotowanie do najważniejszych uroczystości chrześcijańskich, czyli Świąt Paschalnych.

Czas trwania Wielkiego Postu.

- Od Środy Popielcowej do I Nieszporów Wieczery Pańskiej wyłącznie.

Drogi przybliżenia się do Boga.

- Wielki Post jako czas pokuty i nawrócenia jest doskonałym czasem by wcielać w życie najprzedniejsze dobre uczynki: modlitwę, post i jałmużnę. (Warto zachęcić w tym miejscu ministrantów do wzięcia udziału w akcji CARITAS „Jałmużna Wielkopostna”).

Zmiany w czasie Liturgii.

- Kolor: fioletowy

- Nie ma uroczystego hymnu *Gloria* (śpiewany jedynie w czasie przypadających w Wielkim Poście uroczystości, np. św. Józefa - 19 marca, czy Zwiastowania Pańskiego - 25 marca)

- Aklamacja *Alleluja* zastąpiona zostaje przez aklamację *Chwała Tobie, Królu wieków* albo *Chwała Tobie, Słowo Boże*

- Zakazane jest przyozdabianie ołtarza kwiatami (wyjątek to niedziela Laetare)

Niedziela Laetare.

- IV Niedziela Wielkiego Postu jest zwana niedzielą radości - Laetare - od pierwszych słów antyfony na wejście: *Lætáre, Ierúsalem, et convéntum fácite omnes qui dilígitis eam: gaudéte cum lætítia... Wesel się, Jeruzalem! A wszyscy, którzy ją miłujecie, śpieszcie tu gromadnie. Cieszcie się i weselcie, którzyście się smucili, radujcie się i nasyćcie się z piersi pociechy waszej. Uradowałem się, gdy mi powiedziano : Pójdziemy do domu Pańskiego.*

Kościół cieszy się z obfitości dóbr nadprzyrodzonych, łask płynących z Chrztu i Eucharystii, którymi obdarza swe dzieci. W tradycji rzymskiej jest to "niedziela róż", ponieważ w tym dniu obdarowywano się pierwszymi kwiatami zakwitających róż, a Ojciec św. poświęcał złotą różę, którą ofiarowywał osobie zasłużonej dla Kościoła. Stąd w liturgii różowy kolor szat. Można go używać jedynie dwa razy w roku liturgicznym - dzisiaj oraz w III Niedzielę Adwentu, zwaną niedzielą Gaudete.

Rekolekcje.

- W czasie wielkopostnym organizowane są zwykle kilkudniowe rekolekcje, które mają pomóc w dobrym przeżyciu tego okresu. Każdy chrześcijanin, a ministrant w szczególności, powinien znaleźć czas, by być we wszystkie dni na naukach rekolekcyjnych. Warto w tym czasie dobrze przygotować się do sakramentu pokuty i pojednania. W naszej parafii rekolekcje będą...

Nabożeństwa wielkopostne.

- Droga krzyżowa i Gorzkie żale.

Postanowienie.

- Warto zachęcić do podjęcia jakiegoś postanowienia wielkopostnego.

4. UTRWALAMY!

Propozycja powtórzenia:

- Zasady poruszania się na prezbiterium: przyklęknięcia (OWMR nr 274), ukłony (OWMR nr 275), cztery postawy ciała.
- Podawanie i odbieranie paramentów liturgicznych w czasie liturgii zgodnie z ustalonymi przepisami i tradycją miejsca.

5. INTEGRACJA!

Każdy ministrant otrzymuje długopis i karteczkę. Przez chwilę wszyscy zastanawiają się, co chcą, aby w Wielkim Poście się w nich zmieniło (wyznaczają sobie jakiś cel, który chcą osiągnąć). Każdy zapisuje swój cel na jednej stronie kartki. Na drugiej stronie należy napisać co najmniej trzy sposoby (metody), które doprowadzą do osiągnięcia wyznaczonego celu.

Karteczki wkładane są do koperty, którą opiekun zakleja. Kopertę można umieścić w widocznym miejscu, by na kolejnych spotkaniach przypominała o wyznaczonych celach.

(W tym zadaniu chodzi o to, by ministranci /głównie młodzi ludzie!/ zrozumieli, że w życiu należy wyznaczać sobie cele i sposoby ich realizacji. Jest to jednocześnie podjęcie pracy nad sobą, swoimi wadami, ułomnościami i dostrzeżenie tego, że można w życiu coś osiągnąć pracując nad nimi).

6. MODLITWA

SPOTKANIE DRUGIE

DLA PROWADZĄCEGO:

- Spotkanie może być przeprowadzone w salce. W czasie spotkania ministranci powinni siedzieć w kole, nie jest to konieczne jeżeli w salce jest tablica szkolna. Spotkanie kończy się wspólną modlitwą przed krzyżem. Całe spotkanie może mieć także formę celebracji.

DODATKI DO TEGO SPOTKANIA TO:

Dodatek II/1

NALEŻY PRZYGOTOWAĆ:

- Krzyż, biały obrus, świeca, arkusz brystolu lub tablica szkolna, markery lub kreda.

1. MODLITWA

2. SPRAWDZENIE LISTY OBECNOŚCI

3. PODSUMOWUJEMY!

Opiekun poprzez swobodną rozmowę z ministrantami podsumowuje czas od ostatniego spotkania: czy wszyscy pamiętają jaki temat był ostatniego spotkania, co warto było zapamiętać, czy podjęli jakieś postanowienia, czy pamiętają jaki cel sobie wyznaczyli, co udało się w tym czasie zrobić w ramach LSO, co wymaga jeszcze utrwalenia lub powtórzenia z punktu UTRWALAMY!

4. POZNAJEMY!

Jeżeli opiekun nie dysponuje tablicą to ministranci siadają i kole, a on kładzie na podłodze arkusz i markery. Na środku należy napisać MODLITWA. Dookoła należy wypisać z czym kojarzy się każdemu modlitwa. Najlepiej jak będzie to wykonane spontanicznie, bez głębszego zastanowienia (liczy się tutaj to, by zobaczyć co jest pierwszym skojarzeniem modlitwy dla ministrantów).

Co to jest modlitwa?

Jest to rozmowa z Bogiem, otwarcie się człowieka na Niego, na Jego łaskę, miłość. Modlitwa jest tym lepsza, im głębsza jest nasza wiara: im lepsze jest nasze życie.

Wielki Post jest czasem, kiedy modlitwa powinna być w sposób szczególny obecna w życiu człowieka wierzącego. Szczerze i pokorne zwrócenie się do Ojca Niebieskiego, może pomóc w głębszym przeżyciu tego czasu, doświadczeniu piękna Drogi krzyżowej, czy Gorzkich żalów. Człowiek jednak musi podjąć się „próby modlitwy”, dbania o to by była ona obecna w codziennym życiu.

Jezus wzorem modlitwy

Jezus najlepiej pokazał nam jak powinna wyglądać nasza modlitwa. Szukał ciszy i spokoju by móc rozmawiać ze swym Ojcem. Usuwał się na bok, prosząc uczniów by czuwali razem z nim. Modlitwa była obecna zawsze przed ważnymi wydarzeniami w życiu Jezusa, np. przed wskrzeszeniem Łazarza, w Getsemani. To On uczy modlitwy *Ojczy nasz...*

Rodzaje modlitw: (Dodatek II/1)

- **Modlitwa uwielbienia**

Wyrażamy w niej naszą wdzięczność Bogu i uwielbiamy Go. Autor psalmu pisze o tym w następujących słowach: „Tobie należy się chwala, Boże na Syjonie, i tobie należy spełnić śluby. Ty wysłuchujesz modlitwy, do ciebie przychodzi wszelki człowiek” Ps 65,2-3. To właśnie wtedy, gdy poznamy Boży charakter, Jego niepojętą i niezgłębianą miłość i miłosierdzie, gotowi będziemy w naszych modlitwach wielbić naszego niebiańskiego Ojca. Zanim przyjdziemy przed oblicze Niepojętego z naszymi prośbami, najpierw powinniśmy uznać Jego wszechmoc, Jego panowanie nad wszelkim stworzeniem oraz uwielbić Jego przenajświętsze imię.

- **Modlitwa błagalna (prośby)**

Apostoł Paweł zachęcając chrześcijan do modlitwy pisał: „Nie troszczcie się o nic, ale we wszystkim w modlitwie i błaganiach z dziękczynieniem powierzcie prośby wasze Bogu” Flp 4,6. Wszechmogący pragnie, abyśmy otwierali przed Nim nasze serca i przedkładali Mu nasze problemy, z którymi się borykamy, aby nam dopomógł. Modlitwa błagalna jest przyznaniem się do faktycznego stanu naszego serca oraz aktem skruchy i prośbą o przebaczenie grzechów. Jest uznaniem Chrystusa i Boga za dawców wszelkiego porządku moralnego. Modlitwa błagalna jest wołaniem o siłę i moc do prowadzenia życia zgodnego z Bożą wolą.

- **Modlitwa dziękczynienia**

Bóg cały czas opiekuje się swoim stworzeniem. Każda chwila naszego życia mijają dzięki łasce Boga. Modlitwa dziękczynienia jest pochyleniem się przed majestatem Boga i podziękowanie za otrzymywane każdego dnia dary i łaski. W ten sposób uczymy się wdzięczności, która jest kierowana miłością. Jest to jednocześnie uznanie, że całe nasze życie zależy od Bożego miłosierdzia.

- **Modlitwa przeproszenia**

Bóg jest największą dobrocią, doskonałością, świętością - „Bądźcie świętymi, bo Ja jestem święty!” Kpł 19,2. Człowiek nie zawsze potrafi sprostać temu wezwaniu. Grzesząc, raniąc Boga i drugiego człowieka odchodzi od Bożej drogi. Modlitwa przeproszenia jest uznaniem swojej niemocy, grzeszności. Przepraszając uczymy się prawdziwej pokory, która jest źródłem życia ku świętości.

Rodzaje modlitw:

- Modlitwa osobista (prywatna)
- Modlitwa publiczna (społeczna)

Sposoby modlitwy: Eucharystia, Pacierz, Pismem świętym (rozmyślanie), Adoracja, Różaniec, Litanie, Nabożeństwa, itp.

Nauka modlitwy!?

Trzeba się uczyć modlitwy. Również i rozmaitych form modlitwy. A do nauki należą niepowodzenia i trudności, przezwyciężanie ich, dochodzenie do coraz lepszych wyników. Sprawą bardzo ważną jest, aby nie ograniczać się do jednej czy paru form modlitwy z wykluczeniem innych.

Podsumowanie

Opiekun proponuje by teraz jeszcze raz zastanowić się z czym kojarzy się modlitwa. Nowe propozycje można dopisać na arkuszu.

5. INTEGRACJA, MODLITWA

Spotkanie kończy się dłuższą modlitwą przed krzyżem. Można tutaj na nowo zawierzyć Bogu całą służbę liturgiczną parafii. Dobrze jak ministranci dodadzą coś od siebie w czasie tych modlitw.

Modlitwa do św. Tarsycjusza – patrona ministrantów

Święty Tarsycjuszu, Patronie i wzorze nasz,

Ty niosłeś Jezusa na sercu i w sercu jako największy swój skarb.

Cześć i miłość Jezusa promieniowały z Twego oblicza

i dla Niego oddałeś radośnie swe młode życie.

I my zawsze chcemy nosić Jezusa w swym sercu, chcemy ze skupieniem,

z czcią i miłością chodzić wokół Jego ołtarza.

Chcemy nieść Jezusa do domu, do szkoły i wszędzie przez dobry przykład.

Pomóż nam i spraw, abyśmy całym życiem tylko Jemu służyli

i do Niego należeli teraz i na wieki. Amen.

SPOTKANIE TRZECIE

PROPONOWANY CZAS SPOTKANIA: przed Niedzielą Palmową.

DLA PROWADZĄCEGO:

- Spotkanie składa się z dwóch zasadniczych części: zapoznanie się z wiadomościami nt. Wielkiego Tygodnia oraz części praktycznej przygotowującej do Liturgii Niedzieli Palmowej.

Poniżej podano ogólne wiadomości związane z Wielkim Tygodniem. Warto pokrótce przedstawić ministrantom co przybliżają nam poszczególne dni Wielkiego Tygodnia.

DODATKI DO TEGO SPOTKANIA TO:

Dodatek III/1, Dodatek III/2.

1. MODLITWA

2. SPRAWDZENIE LISTY OBECNOŚCI

3. PODSUMOWUJEMY!

Chwila zastanowienia się nad efektami pracy z ostatniego spotkania. Warto mocno podkreślić co udało się osiągnąć, a nad czym warto jeszcze popracować.

4. POZNAJEMY!

Wielki Tydzień

Czas bezpośrednio poprzedzający Święta Wielkanocne. Na treść wydarzeń Wielkiego Tygodnia składają się triumfalny wjazd Pana Jezusa do Jerozolimy w Niedzielę Palmową, ostatnie dyskusje Chrystusa z Sanhedrynem w świątyni, przepowiednie Chrystusa o zburzeniu Jerozolimy i o końcu świata, Ostatnia Wieczerza i Męka Pańska, wreszcie chwalebne Zmartwychwstanie.

Wielki Tydzień ma tak wysoką rangę w liturgii Kościoła, że nie dopuszcza nawet uroczystości. Gdyby zaś takie wypadły, odkłada się je na czas po Wielkanocy i jej oktawie (np. uroczystość Zwiastowania).

- Niedziela Palmowa

Nazwa tego dnia pochodzi od wprowadzonego w XI w. zwyczaju święcenia palm. Liturgia bowiem wspomina uroczysty wjazd Jezusa do Jerozolimy, bezpośrednio poprzedzający Jego Mękę i Śmierć na Krzyżu.

Liturgia Niedzieli Palmowej jest rozpięta między dwoma momentami: radosną procesją z palmami oraz czytaniem - jako Ewangelii - Męki Pańskiej według jednego z 3 Ewangelistów: Mateusza, Marka lub Łukasza (Mękę Pańską wg św. Jana czyta się podczas liturgii Wielkiego Piątku).

Aż do reformy z 1955 r. istniał zwyczaj, że celebrans wychodził w Niedzielę Palmową przed kościół, a bramę świątyni zamykano. Kapłan uderzał w nią krzyżem trzykrotnie, wtedy dopiero brama otwierała się i kapłan z uczestnikami procesji wstępował do wnętrza kościoła, aby odprawić Mszę świętą. Symbol ten miał wiernym przypominać, że zamknięte niebo zostało nam otworzone dzięki zasłudze krzyżowej śmierci Chrystusa.

Poniedziałek, wtorek i środa Wielkiego Tygodnia są dniami szczególnie poświęconymi sakramentowi pojednania - nie wyróżniają się niczym, jeśli chodzi o liturgię.

Treść poszczególnych dni:

- Wielki Poniedziałek

W drodze do Jerozolimy Chrystus uczynił uschłym figowe drzewo za to, że nie znalazł na nim owocu, a tylko same liście (Mt 21, 18-19; Mk 11, 12-14). Kiedy wszedł na plac świątyni i zobaczył tam kupców z towarami i bydłem, wypędził ich stamtąd (Mt 21, 12-13; Mk 11, 15-19; Łk 19, 45-48).

- Wielki Wtorek

Pan Jezus prowadził najgwałtowniejsze polemiki ze starszyzną żydowską, które zakończył wielokrotnym "biada", rzuconym na swoich zatwardziałych wrogów (Mt 21, 20 - 23, 39; Mk 11, 27-32. 41; Łk 20, 9 - 21, 1). W wielkiej też mowie eschatologicznej zapowiada całkowite zniszczenie Jerozolimy oraz koniec świata, jaki zamknie dzieje ludzkości (Mt 24, 1-41; Mk 13, 1-33; Łk 21, 5-34). Zapowie także powtórne swoje przyjscie na ziemię w chwale (Mt 25, 31-46). W przypowieści o roztropnym słudze, o mądrych i głupich pannach i o talentach będzie nawoływał do czujności (Mt 24, 42-55. 30; Mk 13, 33-37; Łk 21, 34-36).

- Wielka Środa

Ten dzień ma bezpośredni już kontakt z wydarzeniami Wielkiego Czwartku i Piątku. Sanhedryn na tajnej naradzie postanawia za wszelką cenę zgładzić Jezusa. Judasz ofiaruje Wielkiej Radzie Żydowskiej swoją pomoc za srebrniki, przyrzekając śledzić Chrystusa, a gdy będzie sam - zawiadomi o tym Sanhedryn (Mt 26, 1-16; Mk 14, 1-11; Łk 22, 1-6), aby Go można było pojmać.

- Wielki Czwartek

- *Msza Krzyżma świętego*. Liturgia ta odbywa się zwykle w katedrze, gdzie przed południem w Wielki Czwartek gromadzą się kapłani wraz ze swoim ordynariuszem. Wyrażają przez to wzajemną jedność. Podczas tej mszy biskup konsekruje olej krzyżma oraz błogosławi olej katechumenów i chorych. Jeśli w Noc Paschalną sprawuje się sakramenty wtajemniczenia (chrzest i bierzmowanie), należy użyć nowego krzyżma i oleju katechumenów.

- *Msza Wieczery Pańskiej*. Jest to wyjątkowa msza. Podczas Ostatniej Wieczery Jezus ustanowił sakramenty: Eucharystii i kapłaństwa. W tym dniu chcemy dziękować Bogu za te wspaniałe dary, dzięki którym każdego dnia człowiek może doświadczać bliskości Stwórcy poprzez sakramenty święte. We wielu kościołach umywa się 12 mężczyznom nogi na pamiątkę umycia nóg Apostołom przez Jezusa.

- Wielki Piątek

W tym dniu nie sprawuje się Eucharystii. Jest jedynie Liturgia na cześć Męki Pańskiej. W czasie tej Liturgii odbywa się uroczysta adoracja Krzyża.

Od adoracji Krzyża do rozpoczęcia Wigilii Paschalnej przed Krzyżem się przykłęka (zob. OWMR nr 274). Winien on być wystawiony na widocznym miejscu, a przy nim zapalone świece.

- Wielka Sobota

Jest to dzień kiedy nie sprawuje się Mszy świętych. Przez całą sobotę wierni trwają przy grobie Jezusa rozważając Jego mękę i śmierć.

- *Wigilia Paschalna*. Wigilia Paschalna rozpoczyna już świętowanie Niedzieli Zmartwychwstania, ponieważ "wszystkie obrzędy Wigilii Paschalnej odbywają się w nocy - nie wolno ich rozpocząć zanim nie zapadnie noc a należy je zakończyć przed świtem niedzieli" (MR nr 3, str. 150). Liturgia Paschalna jest bogata w symbole. Wynikają one ze znaczenia tego dnia i te znaczenia wyrażają. Poszczególne z nich zwracają uwagę na coraz to inne aspekty ale wszystkie odnoszą się do jednego - nowego życia w Chrystusie. Życie to jest darem Boga w Jezusie Chrystusie który nas przeprowadza ze śmierci do życia z ciemności do światła - widzimy to wyraźnie w liturgii światła. Również słowo Boże pozostaje w służbie życia. Jego mocą Bóg stwarza świat dzięki niemu ratuje naród wybrany, umacnia, karmi i zapoczątkowuje zbawienie. Również woda w oczywisty sposób łączy się z życiem. Także jako woda

chrztu św. który jest naszym osobistym zawarciem przymierza z Bogiem - moc sakramentu chrztu wykupuje nas od śmierci wiecznej.

Czas trwania Triduum Sacrum

Od nieszporów Wielkiego Czwartki do końca Niedzieli Zmartwychwstania.

5. UTRWALAMY!

W tej części spotkania należy przygotować liturgię na Niedzielę Palmową. Podzielić funkcje (zob. Dodatek III/1) i przećwiczyć poszczególne elementy mszy.

Ogólny porządek liturgii Niedzieli Palmowej:

1. WYJŚCIE Z ZAKRYSTII
2. (Po dojeździe na miejsce)
 - POWITANIE KSIĘDZA, MODLITWA I POŚWIĘCENIE PALM
 - ODCZYTANIE EWANGELII
 - PROCESJA DO KOŚCIOŁA
3. (Po dojeździe procesji do prezbiterium)
 - KSIĄDZ ROZPOCZYNA MSZĘ OD KOLEKTY
4. LITURGIA SŁOWA (jak zwykle)
5. MĘKA PAŃSKA
6. MODLITWA WIERNYCH
7. OFIAROWANIE DARÓW
8. DALSZY CIĄG MSZY JAK ZWYKLE

6. MODLITWA

SPOTKANIE CZWARTE

PROPONOWANY CZAS SPOTKANIA: przed Wielkim Czwartkiem.

DLA PROWADZĄCEGO:

- Triduum Sacrum to najważniejsze wydarzenia w ciągu całego roku liturgicznego, ponieważ jest to męka, śmierć i zmartwychwstanie Pana Jezusa. Z tego względu warto zwrócić uwagę, by pod względem liturgicznym również czymś te dni się wyróżniały. Solidne przygotowanie służby liturgicznej to gwarancja spokoju i piękna w czasie liturgii.

Ze względu na zróżnicowanie poszczególnych parafii przedstawiony zostanie ogólny plan każdej z liturgii. Jako dodatki znajdują się wstawki mszalne *Dodatek IV/2* (wydrukowanie wstawek i umieszczenie ich w odpowiednich miejscach Kanonu Rzymskiego, nie będzie zmuszało do częstego przekręcania Mszału), funkcje liturgiczne *Dodatek IV/1*, które każdy z księży może dostosować do własnych potrzeb oraz *Dodatek IV/3* zawierający komentarze mszalne.

Przedstawione materiały mają za zadanie pomóc w przygotowaniu ministrantów do dobrej służby, oszczędzając w ten sposób dodatkowej pracy opiekuna.

1. MODLITWA

2. SPRAWDZENIE LISTY OBECNOŚCI

3. PODSUMOWUJEMY!

4. POZNAJEMY I UTRWALAMY!

Ogólny porządek Mszy Wieczerzy Pańskiej:

1. DŁUGIE WEJŚCIE PRZEZ KOŚCIÓŁ
2. OBRZĘDY WSTĘPNE I LITURGIA SŁOWA JAK ZWYKLE
 - Na *Gloria* dzwonią wszystkie dzwoneczki, potem milkną.
3. OBRZĘD UMYWANIA NÓG
4. OFIAROWANIE DARÓW
5. MODLITWA EUCHARYSTYCZNA JAK ZWYKLE (I Modlitwa Eucharystyczna zawiera wstawki, Dodatek IV/2)
6. PRZENIESIENIE DO CIEMNICY
 - Kolejność: Krzyż, ministranci, koncelebransi, trybularz, łódka i akolitki przy celebransie
7. POWRÓT DO ZAKRYSTII
 - Wracając nie przyklękamy, bo w tabernakulum nie ma Najśw. Sakramentu. Dlatego jedynie się skłaniamy!
8. OBNAŻENIE OŁTARZA

5. MODLITWA

SPOTKANIE PIĄTE

PROPONOWANY CZAS SPOTKANIA: Wielki Piątek.

DLA PROWADZĄCEGO:

- Wielki Piątek jest dniem, w którym nie sprawuje się Eucharystii. Jest jedynie Liturgia na cześć Męki Pańskiej. W czasie tej Liturgii odbywa się uroczysta adoracja Krzyża. Od adoracji Krzyża do rozpoczęcia Wigilii Paschalnej przed Krzyżem się przyklęka (zob. OWMR nr 274). Winien on być wystawiony na widocznym miejscu, a przy nim zapalone świece.

DODATKI DO TEGO SPOTKANIA TO:

Dodatek V/1, Dodatek V/2 (zawiera modlitwy po odśpiewaniu wezwań modlitwy powszechnej), Dodatek V/3.

1. MODLITWA

2. SPRAWDZENIE LISTY OBECNOŚCI

3. PODSUMOWUJEMY!

4. POZNAJEMY I UTRWALAMY!

Ogólny porządek Liturgii Wielkiego Piątku:

1. DŁUGIE WEJŚCIE
2. PROSTRACJA
3. MODLITWA Z MIEJSCA PRZEWODNICZENIA
4. LITURGIA SŁOWA (czytanie I i II)
5. MĘKA PAŃSKA
6. UROCZYSTA MODLITWA POWSZECHNA
7. ADORACJA KRZYŻA
8. NAKRYCIE OŁTARZA
9. KOMUNIA ŚWIĘTA
10. PROCESJA DO GROBU PAŃSKIEGO
 - Kolejność: Krzyż, ministranci, trybularz, łódka i akolitki przy celebrowaniu
 - Po wystawieniu Najśw. Sakramentu modlitwa (MR str. 147)
11. POWRÓT DO ZAKRYSTII
 - Wracając przyklękamy przed krzyżem!
12. OBNAŻENIE OŁTARZA

5. MODLITWA

SPOTKANIE SZÓSTE

PROPONOWANY CZAS SPOTKANIA: Wielka Sobota.

DLA PROWADZĄCEGO:

- Wigilia Paschalna jest najpiękniejszą i zarazem najtrudniejszą liturgią ze względu na jej złożoność. Bez odpowiedniego przygotowania ministrantów nie wszystko może wyjść należycie. Warto mieć to na uwadze planując całą liturgię. Nie zaleca się aby to spotkanie miało charakter 20-tu minut przed rozpoczęciem liturgii! Na tak krótkich spotkaniach ministranci nie mają szans na zadawanie pytań i dodatkowe powtórki.

Jeżeli procesja rezurekcyjna odbywa się rano, to warto wykorzystać podział funkcji liturgicznej z dnia dzisiejszego, dzięki czemu nie potrzeba dodatkowych ćwiczeń.

DODATKI DO TEGO SPOTKANIA TO:

Dodatek VI/1, Dodatek VI/2

1. MODLITWA

2. SPRAWDZENIE LISTY OBECNOŚCI

3. PODSUMOWUJEMY!

4. POZNAJEMY I UTRWALAMY!

Ogólny porządek Wigilii Paschalnej:

1. WYJŚCIE PRZED KOŚCIOŁ
2. LITURGIA ŚWIATŁA
3. UROCZYSTE WEJŚCIE (kolejność: trybularz z łódką, paschał, księża, ministranci, pozostali wierni)
4. ORĘDZIE WIELKANOCNE
5. UROCZYSTA LITURGIA SŁOWA (liczba czytań do wyboru uwzględniając MR nr 21, str. 167)
6. LITURGIA CHRZCIELNA
7. LITURGIA EUCHARYSTYCZNA JAK ZWYKLE

5. MODLITWA

DODATKI DO SCENARIUSZY

DODATEK I/2

WIELKI POST

→ **Co to jest?** →

→ **Czas trwania** →

→ **Dobre uczynki** →

→ **Zmiany** →

→ **Niedziela Laetare** →

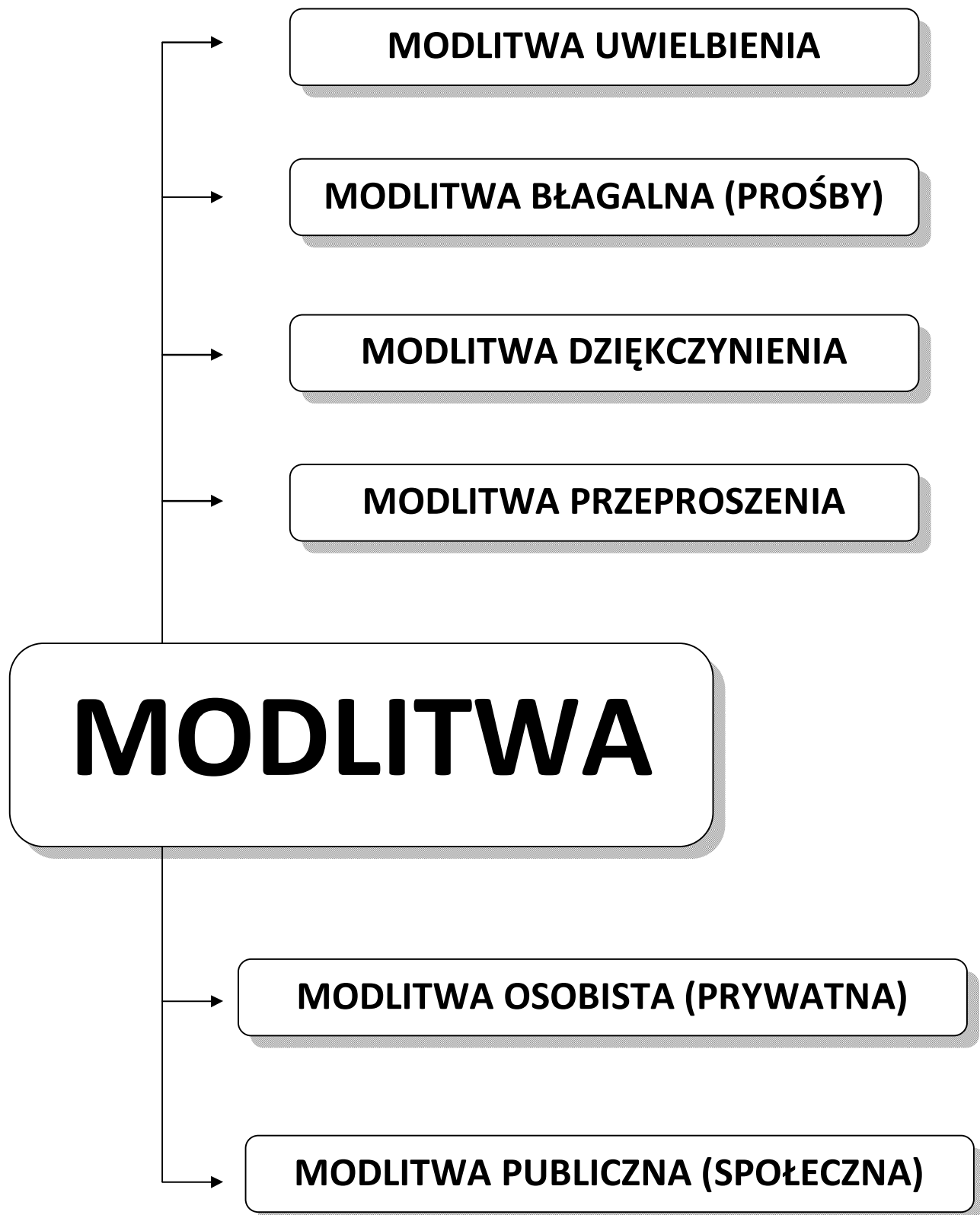
→ **Rekolekcje** →

→ **Nabożeństwa** →

→ **Postanowienie**

Czas czterdziestodniowego przygotowanie do najważniejszych uroczystości chrześcijańskich, czyli Świąt Paschalnych
Od Środy Popielcowej do I Nieszporów Wieczery Pańskiej wyłącznie
Modlitwa, post, jałmużna
<ul style="list-style-type: none">- Kolor: fioletowy- Nie ma uroczystego hymnu <i>Gloria</i>- Aklamacja <i>Alleluja</i> zastąpiona zostaje przez aklamację <i>Chwała Tobie, Królu wieków</i> albo <i>Chwała Tobie, Słowo Boże</i>- Zakazane jest przyozdabianie ołtarza kwiatami (wyjątek to niedziela Laetare)
IV Niedziela Wielkiego Postu jest zwana niedzielą radości. W tradycji rzymskiej jest to "niedziela róż", ponieważ w tym dniu obdarowywano się pierwszymi kwiatami zakwitających róż, a Ojciec św. poświęcał złotą różę, którą ofiarowywał osobie zasłużonej dla Kościoła. Stąd w liturgii różowy kolor szat.
W naszej parafii będą:
Droga krzyżowa i Gorzkie żale

DODATEK II/1

DODATEK III/1

FUNKCJE

NIEDZIELA PALMOWA

KRZYŻ	
AKOLITKI	- -
WODA I KROPIDŁO	
NAGŁOŚNIENIE	
KSIĘGI	
MĘKA PAŃSKA	- Ksiądz - -

DODATEK III/2

NIEDZIELA PALMOWA
PROCESJA

K: W imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego.

W: Amen.

K: Miłość Boga Ojca, łaska naszego Pana Jezusa Chrystusa i dar jedności w Duchu Świętym niech będą z wami wszystkimi.

W: I z duchem twoim

(Kapłan pozdrawia wiernych tymi lub podobnymi słowami)

Drodzy bracia i siostry, przez czterdzieści dni przygotowaliśmy nasze serca przez modlitwę, pokutę i uczynki chrześcijańskiej miłości. W dniu dzisiejszym gromadzimy się, aby z całym Kościołem rozpocząć obchód misterium paschalnego. Dzisiaj Chrystus wjechał do Jerozolimy, aby tam umrzeć i zmartwychwstać. Wspominając to zbawcze wydarzenie, z głęboką wiarą i pobożnością pójdźmy za Panem, abyśmy uczestnicząc w tajemnicy Jego krzyża, dostąpili udziału w zmartwychwstaniu i życiu.

(Po wprowadzeniu kapłan odmawia z rękami złożonymi modlitwę)

Módlmy się.

Wszechmogący, wieczny Boże, uświęć **+** te gałązki swoim błogosławieństwem **†** i spraw, abyśmy idąc z radością za Chrystusem Królem ***** mogli przez Niego dojść do wiecznego Jeruzalem. Który żyje i króluje na wieki wieków. **W:** Amen.

(Kapłan kropi palmy)

EWANGELIA W ROKU B Mk 11,1-10

Wjazd Jezusa do Jerozolimy

+ Słowa Ewangelii według świętego Marka.

Gdy się zbliżali do Jerozolimy, do Betfage i Betanii na Górze Oliwnej, Jezus posłał dwóch spośród swoich uczniów i rzekł im: „Idźcie do wsi, która jest przed wami, a zaraz przy wejściu do niej znajdziecie ośłę uwiązane, na którym jeszcze nikt z ludzi nie siedział. Odwiążcie je i przyprowadźcie tutaj. A gdyby was kto pytał, dlaczego to robicie, powiedzcie: «Pan go potrzebuje i zaraz odeśle je tu z powrotem»,,.

Poszli i znaleźli ośłę przywiązane do drzwi z zewnątrz, na ulicy. Odwiązali je, a niektórzy ze stojących tam pytali ich: „Co to ma znaczyć, że odwiązujecie ośłę?” Oni zaś odpowiedzieli im tak, jak Jezus polecił. I pozwolili im.

Przyprowadzili więc ośłę do Jezusa i zarzucili na nie swe płaszcze, a On wsiadł na nie. Wielu zaś słało swe płaszcze na drodze, a inni gałązki zielone ścięte na polach. A ci, którzy Go poprzedzali i którzy szli za Nim, wołali: „Hosanna. Błogosławiony, który przychodzi w imię Pańskie. Błogosławione królestwo ojca naszego Dawida, które przychodzi. Hosanna na wysokościach.”.

Oto słowo Pańskie.

K: Drodzy bracia i siostry, naśladując rzesze, które uroczyście witały Pana Jezusa, idźmy w pokoju.

(Procesja wyrusza do kościoła)

EWANGELIA W ROKU C Łk 19,28-40

Wjazd Jezusa do Jerozolimy

+ Słowa Ewangelii według świętego Łukasza.

Jezus ruszył na przedzie, zdążając do Jerozolimy. Gdy przyszedł w pobliże Betfage i Betanii, do góry zwanej Oliwną, wysłał dwóch spośród uczniów, mówiąc: «Idźcie do wsi, która jest naprzeciwko, a wchodząc do niej, znajdziecie ośłę uwiązane, którego nikt jeszcze nie dosiadł. Odwiążcie je i przyprowadźcie tutaj. A gdyby was kto pytał, dlaczego odwiążujecie, tak powiecie: „Pan go potrzebuje”». Wysłani poszli i znaleźli wszystko tak, jak im powiedział. A gdy odwiązywali ośłę, zapytali ich jego właściciele: «Czemu odwiążujecie ośłę?». Odpowiedzieli: «Pan go potrzebuje». I przyprowadzili je do Jezusa, a zarzuciwszy na nie swe płaszcze, wsadzili na nie Jezusa. Gdy jechał, stali swe płaszcze na drodze. Zbliżał się już do zbocza Góry Oliwnej, kiedy całe mnóstwo uczniów poczęło wielbić radośnie Boga za wszystkie cuda, które widzieli. I wołali głośno: «Błogosławiony Król, który przychodzi w imię Pańskie. Pokój w niebie i chwała na wysokościach». Lecz niektórzy faryzeusze spośród tłumu rzekli do Niego: «Nauczycielu, zabroń tego swoim uczniom».

Odrzekł: «Powiadam wam, jeśli ci umilkną, kamienie wołać będą».

Oto słowo Pańskie.

K: Drodzy bracia i siostry, naśladując rzesze, które uroczyście witały Pana Jezusa, idźmy w pokoju.

(Procesja wyrusza do kościoła)

DODATEK IV/1

FUNKCJE

WIELKI CZWARTEK

CEREMONIARZ	
KRZYŻ	
AKOLITKI	
TRYBULARZ	
ŁÓDKA	
CZYTANIE I	
CZYTANIE II	
WELON	
WODA, RĘCZNIKI	

DODATEK IV/2

Wstawki do I Modlitwy Eucharystycznej we Wielki Czwartek

2K Zjednoczeni z całym Kościołem, * uroczyście obchodzimy święty dzień, w którym nasz Pan Jezus Chrystus został za nas wydany, * i ze czcią wspominamy, * najpierw pełną chwały Maryję, zawsze Dziewicę, * Matkę Boga i naszego Pana Jezusa Chrystusa, * a także świętego Józefa, * Oblubieńca Najświętszej Dziewicy, * oraz Twoich świętych Apostołów i Męczenników: * Piotra i Pawła, Andrzeja, * (Jakuba, Jana, Tomasza, * Jakuba, Filipa, Bartłomieja, * Mateusza, Szymona i Tadeusza, * Linusa, Kleta, Klemensa, Sykstusa, * Korneliusza, Cypriana, Wawrzyńca, Chryzogona, * Jana i Pawła, Kosmę i Damiana) * i wszystkich Twoich Świętych. * Przez ich zasługi i modlitwy * otaczaj nas we wszystkim swoją przemożną opieką. (Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.) **DALEJ s. 307***

Z rozłożonymi rękami, mówi:

GC Boże, przyjmij łaskawie tę Ofiarę * od nas, sług Twoich, * i całego ludu Twego. * Składamy ją Tobie na pamiątkę dnia, * w którym nasz Pan Jezus Chrystus, * powierzył swoim uczniom odprawianie sakramentalnej ofiary Ciała i Krwi swojej. * Napełnij nasze życie swoim pokojem, * zachowaj nas od wiecznego potępienia * i dołącz do grona swoich wybranych.

Składa ręce.

(Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.)

DALEJ s. 308*

On to w dzień przed męką * za zbawienie nasze i całego świata, to jest dzisiaj,

DODATEK IV/3**KOMENTARZE NA WIELKI CZWARTEK****KOMENTARZ NA POCZĄTEK LITURGII**

Zgromadzeni wokół chrystusowego ołtarza pragniemy rozważyć tajemnicę świętych trzech dni paschalnych. Przez te 3 doby, w czasie których dokonało się zbawcze Misterium Paschalne przemierzmy z Chrystusem drogę od wieczernika i ogrójca, przez sąd u Kajfasza, Annasza i Piłata, aż po Golgotę, dochodząc do pustego grobu. W dniu dzisiejszym czynimy pierwsze kroki tej niezwykle długiej i trudnej drogi, na której czeka nas wiele upadków, uderzeń i cierpienia. Ale w oddali można już dostrzec jasność bijącą z pustego grobu.

Msza św. Wieczery Pańskiej wprowadza nas do wieczernika, gdzie Chrystus ustanowił dwa sakramenty niezwykle ze sobą związane. Sakramenty te w niewysłowiony sposób uobecniają miłość Boga do człowieka, który na zawsze pozostał na ziemi w Sakramencie Eucharystii, sprawowanej przez sakramentalnie ustanowionych Kapłanów. Pojęciem „sacramentum” Kościół określa tajemnicę ustanowioną przez samego Chrystusa, który nakazał Apostołom ich wykonywanie. Dlatego też w noc przed swoją męką, Chrystus wzięwszy chleb, wzięwszy kielich, odmówił modlitwę dziękczynienia i rozdał swoim uczniom, cudownie przemienione w Ciało i Krew. Nakazał im czynić podobnie na swoją pamiątkę.

Wchodząc w ten niezwykle czas świętego Triduum Paschalnego otwórzmy nasze serca na Chrystusa, który pragnie się z nimi zjednoczyć, przepełniając je niezwykłą miłością, której wyrazem było obmycie nóg Apostołom, a przede wszystkim największe uniżenie – śmierć na krzyżu. Niech miłość Chrystusa przeniknie każdego z uczestników tej liturgii, aby zbawcze Misterium Paschalne, zwycięstwo życia nad śmiercią dokonało się w każdym człowieku, abyśmy się wzajemnie miłowali, tak jak Chrystus nas umiłował.

KOMENTARZ DO LITURGII SŁOWA

W czasie świętej liturgii Bóg przychodzi do nas także w swoim Słowie. Poprzez gorliwe słuchanie, a przede wszystkim wcielenie tego Słowa w swoje życie wchodzimy w komunie z Chrystusem. On to w dzień przed swoją męką, to jest dzisiaj, ustanowił Sakrament Miłości – Eucharystię. Przemienił On Paschę Izraela, o której usłyszymy w pierwszym czytaniu z Księgi Wyjścia, w nową i wieczną Paschę. Sam stał się Barankiem ofiarnym, gdyż chleb, który wzięty w swoje ręce, stał się Jego Ciałem, zaś kielich wina, kielichem Krwi, w której zawarł z człowiekiem wieczne przymierze miłości, o czym usłyszymy w drugim czytaniu z pierwszego Listu św. Pawła do Koryntian. Ewangelia zaś dopełni nam ten obraz, ukazując Chrystusa Sługę, który przez obmycie nóg Apostołom, przekazał im największe przykazanie miłości. „Czyńcie to na moją pamiątkę”.

KOMENTARZ DO OBRZĘDU OBMYCIA NÓG

„Zaczął umywać uczniom nogi i ocierać prześcieradłem, którym był przepasany”. Podobnie w czasie tej Wieczery Pańskiej uczyni Kapłan, który symbolicznie obmyje nogi 12 mężczyzn, w ten sposób tłumacząc przykazanie braterskiej miłości, które Chrystus przekazał swoim uczniom. Obrzęd umycia nóg jest jednym z najstarszych w Tradycji Kościoła. Liturgicznie nosi on nazwę Mandatum, co znaczy przykazanie. Nazwa ta pochodzi od pierwszych słów antyfony „Przykazanie nowe daję wam...”, którą będziemy śpiewać w czasie obrzędu, w którym kapłan przez swoją osobę ukaże nam Chrystusa

Sługę, który nie przyszedł, aby Mu służyło, lecz by służyć. „Dałem wam bowiem przykład, abyście i wy tak czynili, jak Ja wam uczyniłem”.

KOMENTARZ NA OFIAROWANIE

„I tej samej nocy spożyją mięso [baranka] pieczone w ogniu, spożyją je z chlebem niekwaszonym i gorzkimi ziołami.” Ów przepis Prawa dał Bóg przez Mojżesza ludowi wybranemu, aby ten spożywał Paschę na część Pana. Podobnie i Chrystus ustanowił Prawo, w którym to do sprawowania nowej Paschy przynosimy chleb pszenny i wino gronowe. Dlatego też w imieniu całej naszej wspólnoty do ołtarza zanoszone są dary chleba i wina, które mocą Ducha Świętego przez słowa konsekracji, które w osobie Chrystusa wypowiada Kapłan, staną się Ciałem i Krwią Baranka Paschalnego, naszego Pana Jezusa Chrystusa. Ta procesja wyraża jeszcze jedną tajemnicę, tajemnicę wzajemnej, braterskiej miłości. Pierwsi chrześcijanie składali przed ołtarzem dary materialne potrzebne współbraciom. Jednakże tym darom zawsze towarzyszył dar największy – miłość i ofiarna pomoc bliźnim. Dlatego też i my dzisiaj, składając na chrystusowym ołtarzu swoje dary: myśli, dobre uczynki, postanowienia a nade wszystko hymn dziękczynienia i radości, przede wszystkim złożymy nasze serca, aby Chrystus cudownie je przemienił, oczyszczając je z wszelkiego grzechu i uzdatniając je do pełnienia uczynków miłości względem bliźnich.

KOMENTARZ NA ROZESŁANIE

Chrystus, nieskończona Miłość, przez Sakrament Eucharystii wszedł w prawdziwą, osobową komunie z każdym z nas. Teraz my okażmy Bogu swoją miłość, podziękujmy Mu za Jego tajemniczy dar, jakim była przemiana chleba i wina w Ciało i Krew Chrystusa. Najpełniej podziękujemy Panu przez pełne z Nim zjednoczenie, także w chwilach cierpienia i trwogi konania. Kapłan przeniesie Najświętszy Sakrament do ciemnicy. My zaś pójdziemy za Chrystusem, choć tak naprawdę nie wiemy dokąd ta droga prowadzi. Przez adorację będziemy wyrażać naszą miłość do Boga, i choć nieraz zaśniemy – zgrzeszymy, niczym uczniowie Chrystusa w Getsemani, to musimy się z tego snu zbudzić, aby wraz z Nim – z Osobową Miłością, przeżywać tajemnice miłości: Eucharystię, kapłaństwo, modlitwę w Ogrojcu, sąd u Kajfasza i Annasza, aż po sąd u Piłata. Pójdźmy za Barankiem na rzeź prowadzonym, aby po udrękach duszy wraz z Nim ujrzeć światło i nim się nasycić.

Oprac. Krzysztof Porosło

DODATEK V/1

FUNKCJE

WIELKI PIĄTEK

CEREMONIARZ	
KRZYŻ	
AKOLITKI	
TRYBULARZ	
ŁÓDKA	
MIKROFON	
KSIĘGI	
CZYTANIE I	
CZYTANIE II	
MĘKA PAŃSKA	- Ksiądz - -
MONSTRANCJA, WELON	

DODATEK V/2

MODLITWA POWSZECHNA (MODLITWY)**I. ZA KOŚCIÓŁ ŚWIĘTY*****ŚPIEW******Modlitwa w ciszy. Po niej kapłan śpiewa:***

Wszchemogący, wieczny Boże, Ty w Chrystusie objawiłeś swoją chwałę wszystkim narodom, † strzeż dzieła Twego miłosierdzia, * aby Twój Kościół, rozszerzony na cały świat, trwał z niewzruszoną wiarą w wyznawaniu Twojego imienia. Przez Chrystusa, Pana naszego.
w. Amen.

2. ZA PAPIEŻA***ŚPIEW******Modlitwa w ciszy. Po niej kapłan śpiewa:***

Wszchemogący, wieczny Boże, Twoja mądrość wszystkim kieruje, † wejrzyj łaskawie na nasze prośby i w swojej dobroci racz zachować wybranego dla nas papieża, * aby lud chrześcijański, który od Ciebie otrzymuje przewodników, pod zwierzchnictwem najwyższego pasterza wzrastał w zasługach swej wiary. Przez Chrystusa, Pana naszego.

w. Amen.

3. ZA WSZYSTKIE STANY KOŚCIOŁA***ŚPIEW******Modlitwa w ciszy. Po niej kapłan śpiewa:***

Wszchemogący, wieczny Boże, Twój Duch uświęca całą społeczność Kościoła i nią rządzi, † wysłuchaj nasze pokorne prośby za wszystkie stany Kościoła, * aby dzięki Twojej łasce wszyscy wiernie Tobie służyli. Przez Chrystusa, Pana naszego.

w. Amen.

4. ZA KATECHUMENÓW

ŚPIEW

Modlitwa w ciszy. Po niej kapłan śpiewa:

Wszchemogący, wieczny Boże, Ty nieustannie ubogacasz swój Kościół nowym potomstwem; † pomnóż wiarę i zrozumienie u katechumenów, * aby odrodzeni w wodzie chrztu świętego, zostali zaliczeni do grona Twoich przybranych dzieci. Przez Chrystusa, Pana naszego.
w. Amen.

5. O JEDNOŚĆ CHRZEŚCIJAN

ŚPIEW

Modlitwa w ciszy. Po niej kapłan śpiewa:

Wszchemogący, wieczny Boże, Ty gromadzisz rozproszonych, a zgromadzonych zachowujesz w jedności, † wejrzyj łaskawie na wyznawców Twojego Syna, * i spraw, niech wszyscy, których uświęcił jeden chrzest, złączą się w prawdziwej wierze i bratniej miłości. Przez Chrystusa, Pana naszego.

w. Amen.

6. ZA ŻYDÓW

ŚPIEW

Modlitwa w ciszy. Po niej kapłan śpiewa:

Wszchemogący, wieczny Boże, Ty dałeś swoje obietnice Abrahamowi i jego potomkom; † wysłuchaj łaskawie prośby swojego Kościoła, * aby lud, który niegdyś był narodem wybranym, mógł osiągnąć pełnię odkupienia. Przez Chrystusa, Pana naszego.
w. Amen.

7. ZA NIEWIERZĄCYCH W CHRYSYUSA

ŚPIEW

Modlitwa w ciszy. Po niej kapłan śpiewa:

Wszechmogący, wieczny Boże, spraw, aby niewierzący w Chrystusa, postępując zgodnie z sumieniem znaleźli prawdę; † i abyśmy przez wzrost we wzajemnej miłości oraz pełniejszy udział w tajemnicy Twego życia, * stali się w świecie doskonalszymi świadkami Twojej miłości. Przez Chrystusa, Pana naszego.

w. Amen.

8. ZA NIEWIERZĄCYCH W BOGA

ŚPIEW

Modlitwa w ciszy. Po niej kapłan śpiewa:

Wszechmogący, wieczny Boże, Ty stworzyłeś wszystkich ludzi, aby zawsze Ciebie szukali, a znajdując Cię, doznali pokoju; † spraw łaskawie, aby wszyscy, mimo przeszkód i niebezpieczeństw, dostrzegali znaki Twojej dobroci oraz świadectwo dobrych czynów tych ludzi, którzy w Ciebie wierzą * i z radością wyznali wiarę w Ciebie, jedyne prawdziwego Boga i Ojca wszystkich ludzi. Przez Chrystusa, Pana naszego. w. Amen.

9. ZA RZĄDZĄCYCH PAŃSTWAMI

ŚPIEW

Modlitwa w ciszy. Po niej kapłan śpiewa:

Wszechmogący, wieczny Boże, w Twoim ręku są ludzkie serca i od Ciebie pochodzą prawa wszystkich ludów; † wejrzyj łaskawie na tych, którzy nami rządzą, * aby na całym świecie panował trwały pokój i pomyślność narodów, a religia cieszyła się wolnością. Przez Chrystusa, Pana naszego.

w. Amen.

10. ZA STRAPIONYCH I CIERPIĄCYCH

ŚPIEW

Modlitwa w ciszy. Po niej kapłan śpiewa:

Wszechmogący, wieczny Boże, pociecho strapionych i mocy cierpiących, † usłysz prośby tych, którzy w jakimkolwiek utrapieniu wołają do Ciebie, * aby wszyscy mogli się radować, że doznali w swoich potrzebach Twego miłosierdzia. Przez Chrystusa, Pana naszego.
w. Amen.

DODATEK V/3**KOMENTARZE NA WIELKI PIĄTEK****KOMENTARZ NA POCZĄTEK LITURGII**

W ciszy gromadzimy się w kościele w czasie drugiego dnia Świętego Triduum Paschalnego. Zjednoczeni z przeżywającym trwogę konania Chrystusem idziemy dzisiaj jeszcze dalej, bo aż pod sam krzyż, na którym umrze On dla zbawienia całego świata.

Liturgię rozpoczniemy klęceniem zachowując modlitewne milczenie. Celebrans (Kapłani) padając na twarz przed obnażonym ołtarzem, symbolizującym Chrystusa, przepraszają Boga za grzechy i zniewagi jakie doświadcza od całego świata.

Dzisiejsza Liturgia Męki Pańskiej składa się z czterech części: Liturgii Słowa, Adoracji Krzyża, Komunii Świętej oraz Procesji do Grobu Pańskiego. W każdym z tych etapów będziemy łączyć się z cierpiącym Chrystusem. Spotkanie z Nim w dniu dzisiejszym winno przemienić nasze życie. Łaska zbawienia i nawrócenia wypływająca z przebitego Serca Jezusa obficie wylewa się na serca każdego człowieka, lecz ten musi się na nią otworzyć. Dlatego też w czasie każdej z tych części liturgii pragniemy doświadczyć miłości Chrystusa płynącej z Jego Słowa, z Krzyża, z Eucharystii oraz z Grobu dającego nadzieję, że światłość rozpromieni ciemności życia.

KOMENTARZ DO LITURGII SŁOWA

Liturgia Słowa dzisiejszego dnia koncentruje się na przedstawieniu Męki Pana naszego, Jezusa Chrystusa. Czytania ukierunkowują nasze spojrzenia na Drzewo Krzyża, zaś punkt kulminacyjny tej drugiej części dzisiejszej liturgii – ewangeliczny opis męki, prowadzi nas za Jezusem aż na Golgotę. Prorok Izajasz w pierwszym czytaniu w poetycki sposób ukazuje posłusznego Sługę Jahwe, który pozwala się prowadzić na śmierć niczym owca na rzeź. W drugim czytaniu z Listu do Hebrajczyków, zostanie nam przedstawiony Jezus, jako Syn posłuszny woli Ojca, który przez swoje cierpienie zbawił cały świat. Następnie usłyszymy Mękę Pana naszego opisaną przez św. Jana, jedynego ucznia będącego pod krzyżem. Czy i my wraz z Janem stoimy pod krzyżem, adorując umierającego Chrystusa, czy może stoimy wraz z faryzeuszami, aby Go wyśmiać? Odpowiedzi na to pytanie szukajmy w czasie tej liturgii.

KOMENTARZ DO MODLITWY POWSZECHNEJ

Chrystus przez Ofiarę Krzyża pojednał wszystko w sobie. Przez Niego Bóg Ojciec wyciągnął rękę do grzeszników i skłóconych, aby doprowadzić ich do pokoju i pojednania. I choć przez wieki człowiek nieustannie oddala się od Boga, to przez Ten Krzyż doprowadza nas do swojej Miłości, abyśmy także i my dawali siebie braciom. Dlatego w sposób niezwykle będziemy celebrowali Modlitwę Powszechną. Jest ona zbudowana z 10 intencji dotyczących potrzeb całego świata. Diakon (Kapłan) śpiewa (odczytuje) intencję, po której wszyscy w modlitewnej ciszy zanoszą ją do Boga. Następnie Celebrans podsumowuje modlitwy całej wspólnoty, śpiewając (odmawiając) specjalną modlitwę. Każdorazowe, wypowiedane przez nas Amen, winno wyrażać nasze włączenie się i potwierdzenie tej modlitwy.

KOMENTARZ PRZED ADORACJĄ KRZYŻA

Centralnym punktem dzisiejszej liturgii jest adoracja Krzyża. Znak hańby i śmierci, która po ludzku jest porażką, stał się dla chrześcijan największym wyróżnieniem i drzewem zwycięstwa. Chrystus umierając na nim otworzył nam bramy Królestwa Niebieskiego, dlatego też ze czcią i pobożności adorujemy Drzewo Krzyża, na którym zawisło zbawienie. Wpierw krzyż zostanie odsłonięty w 3 etapach, a my po każdym z nich w odpowiedzi na słowa kapłana wyrazimy swój szacunek wobec krzyża przez aklamację „Pójdźmy z pokłonem”. Po odsłonięciu nastąpi adoracja krzyża przebiegająca w następującym porządku: (np. w pierwszej kolejności celebransi, następnie siostry zakonne, lektorzy, ministranci oraz wierni.) Za pobożne adorowanie krzyża można w dniu dzisiejszym zyskać odpust zupełny.

KOMENTARZ NA KOMUNIE ŚWIĘTĄ

Spod chrystusowego krzyża przechodzimy do ołtarza, na którym dokonuje się cud Eucharystyczny. I choć w dniu dzisiejszym nigdzie na świecie nie została odprawiona Msza Święta, to jednak przystępujemy do Komunii św. Będziemy adorowali już nie Drzewo Krzyża, ale Owoc tego Drzewa, jakim jest Ciało Jezusa Chrystusa skryte pod postacią chleba. Komunia święta ukazuje nam nierozzerwalny związek śmierci Chrystusa i Eucharystii. Bez śmierci na krzyżu nie byłoby osobowego, realnego spotkania z Chrystusem, który przychodzi do naszych serc.

KOMENTARZ NA PROCESJĘ DO GROBU PAŃSKIEGO

Ostatnią, czwartą częścią Liturgii Męki Pańskiej jest przeniesienie Najświętszego Sakramentu do Grobu Pańskiego. Całą noc oraz Wielką Sobotę będziemy czuwali przy Grobie, rozważając mękę i śmierć naszego Pana Jezusa, oczekując wielkanocnego poranka. Pamiętajmy, że Grób Pański jest miejscem osobowej, realnej obecności Zbawiciela obecnego w Najświętszym Sakramencie, a nie tylko symboliczną pamiątką tego wydarzenia, którą wyraża figura zmarłego Chrystusa.

Oprac. Krzysztof Porosło

DODATEK VI/1

FUNKCJE - WIGILIA PASCHALNA

CEREMONIARZ	
PASCHAŁ	
RYLEC, GRONA, KNOTEK	
TRYBULARZ	
ŁÓDKA	
MIKROFON	
KSIĘGI	
KOCIOŁEK NA WODĘ	
CZYTANIE I	
CZYTANIE II	
CZYTANIE III	
CZYTANIE IV	
CZYTANIE V	
CZYTANIE VI	
CZYTANIE VII	
CZYTANIE VIII (EPISTOŁA)	

DODATEK VI/2**KOMENTARZE NA WIGILIĘ PASCHALNĄ****KOMENTARZ NA POCZĄTEK LITURGII**

Wchodząc dzisiejszej nocy do kościoła winniśmy sobie uświadomić, że ta noc nie jest jedną z wielu w roku. Jest to noc niezwykła, przeniknięta największą tajemnicą świata. Tej nocy jasność pokonała ciemność, życie pokonało śmierć, Jezus Chrystus powstał z martwych.

W przeżywaniu tej świętej liturgii Wigilii Paschalnej będzie nam towarzyszyło bogactwo symboli. Z pośród nich najważniejsze są: ogień, Paschał, woda a przede wszystkim uczta. Te święte znaki będziemy rozważali w 4 częściach liturgii: światła, słowa, chrzcielnej oraz eucharystycznej. Musimy wiedzieć, że jest to ta sama noc, w której Bóg przez Mojżesza wywiódł Naród Wybrany z niewoli Egipskiej. Jest to zatem ta sama noc, w której Chrystus wyprowadził wszystkich wierzących w Niego z niewoli grzechu. Tej nocy, w sposób sakramentalny dokonują się te wszystkie zbawcze Tajemnice Pańskie, niebo łączy się z ziemią, sprawy boskie ze sprawami ludzkimi. Dlatego też odczuwając niezwykłość tej świętej nocy paschalnej otworzymy drzwi naszych serc, aby je przepełniła światłość bijącą od zmartwychwstałego Pana, wiecznie pokonując ciemności ludzkiego życia i mroki grzechu.

KOMENTARZ DO ORĘDZIA PASCHALNEGO

Diakon (kapłan) okadzi Paschał, świecę wykonaną przez pracowite pszczoły oraz księgę z tekstem wielkanocnego orędzia paschalnego – Exultetu. Z zapalonymi świecami wysłuchamy teraz tego orędzia, przez które złożymy hymn dziękczynienia Bogu za tak wielkiego Odkupiciela, który tej nocy skruszywszy więzy śmierci jako zwycięzca wyszedł z otchłani. Zaś Paschał, owoc pracy pszczelego roju, poświęcony został na chwałę Bożego imienia i rozjaśnia mroki nocy. Świeca ta zapewnia nas, że wzeszło Słońce nie znające zachodu: Jezus Chrystus, który oświeca ludzkość swoim światłem.

KOMENTARZ DO LITURGII SŁOWA

Drugą częścią Liturgii Wigilii Paschalnej jest celebracja Bożego Słowa. W dniu dzisiejszym usłyszymy aż N. perykop ewangelicznych, N. starotestamentalnych oraz 2 pochodzące z ksiąg Nowego Testamentu. Święta Matka Kościół w tym wielkim dniu naszego zbawienia pragnie nam ukazać pełnię Misterium Bożego okupienia, dlatego też będziemy rozważali wielkie dzieła Boże od stworzenia świata, poprzez przejście narodu wybranego przez Morze Czerwone w czasie wyprowadzenia ich z Egiptu, do zmartwychwstania Jezusa Chrystusa, który dał nam nowe życie i nadzieję pokonania śmierci przez zmartwychwstanie. My zaś możemy uczestniczyć w tych zbawczych tajemnicach przez chrzest święty, w którym zawarliśmy z Bogiem trwałe, nierozzerwalne przymierze. Naszą odpowiedzią na Słowo Boże będzie śpiew Psalmu responsoryjnego, oraz kończenie słowem „Amen” modlitwy odmawianej przez celebrans po każdym czytaniu.

KOMENTARZ DO LITURGII CHRZCIELNEJ

Rozpoczynamy część trzecią Wigilii Paschalnej, tj. liturgię chrzcielną. Składa się ona z trzech części: litanii do wszystkich świętych, z błogosławieństwa wody oraz odnowienia przyrzeczeń

chrzcielnych. Każdy z nas na chrzcie otrzymał imię, a wraz z nim swojego świętego patrona. W litanii do wszystkich świętych zanosimy nasze modlitwy: prośby, podziękowania, przeproszenia do Boga właśnie przez ich wstawiennictwo. Błogosławieństwo wody przypomina nam nasz chrzest, kiedy to zostaliśmy przez tę wodę zanurzeni w Misterium Jezusa Chrystusa, a w naszym sercu zostało wryte niezatarte znamię przynależności do Niego. Przez odnowienie przyrzeczeń chrzcielnych tj. wyznanie wiary w Boga Trójjedynego i wyrzeknięcie się jakiegokolwiek związku z szatanem, świadomie podejmujemy decyzję i chęć trwania w komunii ze zmartwychwstałym Zbawicielem.

KOMENTARZ NA OFIAROWANIE

Centrum liturgii Wigilii Paschalnej jest Liturgia Eucharystyczna, kiedy to na ołtarzu Pańskim prawdziwie uobecni się Misterium Paschalne, a więc tajemnica przejścia Chrystusa ze śmierci do życia. Przygotowując się do tego momentu otworzymy nasze serca i na ołtarzu złożymy wszystkie intencje z którymi przyszliśmy na to spotkanie ze zmartwychwstałym Chrystusem. W sposób szczególny podziękujemy dzisiaj Bogu za swoje życie, życie swoich dzieci i rodziców, a także za życie w chrystusowym kościele, jakie zyskaliśmy przez sakrament chrztu św. Wszystkie te intencje serca zanosimy do ołtarza w symbolicznych darach chleba i wina. Duch Święty przez kapłanów spłynie na te dary i przemieni je w święte, uwielbione Ciało Jezusa Chrystusa, które przyjmujemy do swego serca w czasie Komunii Świętej.

KOMENTARZ NA ROZESŁANIE

Jeśli po Wigilii Paschalnej jest procesja rezurekcyjna.

Ostatnim aktem dzisiejszej celebracji liturgicznej jest procesja rezurekcyjna. Wychodząc z kościoła okrążymy go procesyjnie 3 (1) raz(y). Na czele procesji jest niesiony krzyż przepasany czerwoną stułą oraz figura zmartwychwstałego Chrystusa. Te dwa znaki ukazują, że Jezus pokonał śmierć i przyniósł życie całemu światu. Jednakże nie te symbole są najważniejsze, ale sam, prawdziwy, realny, zmartwychwstały Chrystus, którego kapłan niesie w Najświętszym Sakramencie. Ogłosimy światu przez tę procesję, że Jezus Chrystus przez swoją śmierć i cudowne zmartwychwstanie otworzył bramy Królestwa wiecznej radości. Procesję zakończymy uroczystym odśpiewaniem *Te Deum* oraz błogosławieństwem Najświętszym Sakramentem.

Oprac. Krzysztof Porosło

